

**Sayı : GB/2222
Form No : 2232
Tarih : 26.10.2009
Konu : Dezenfekstan Çalıştayı hakkında değerlendirme raporu**

**T.C.SAĞLIK BAKANLIĞI
İLAC ve ECZACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Ankara**

**Sayın Dr.Ali Sait SEPTİOĞLU,
Genel Müdür Yardımcısı**

Genel Müdürlüğünüzü çağrısız üzermene 16 Ekim 2009 Cuma günü İstanbul Şişli Etfal Eğitim Araştırma Hastanesi Toplantı Salonunda gerçekleştirilen 'Dezenfekstan İthalatçılar ve Üreticilerinin Sorunları ve Çözüm Önerileri' konulu çalıştayı için derneğimizden gonderdiğiniz nazik davetiniz için teşekkür ederiz.

Bahse konu toplantıya sadece 3 İşgünü kala haberdar olmamız sebebiyle, bu kadar kısa sürede konuya alaklı üye kuruluşumızla bir görüş oluşturamamız mümkün olmamıştır. Ancak buna rağmen dinleyici olarak bir Yönetim Kurulu Üyemiz toplantıya istirak etmiştir. Çalıştay sonrası elde ettigimiz görüşler ve bilgiler işığında demek merkezimizde 20.10.2009 Salı günü Dezenfekstan Üretici ve İthalatçı Üyelerimiz ile yaptığımız özel gündemi toplantıda oluşan rapor ekte değerlendirilmeye sunulmuştur.

Tıbbi Cihaz ve Malzemelerde, farklı ürün grupları ile ilgili düzenlemeyi planladığınız çalıştayıların konusu ve tarihlerini içeren programın tarafımıza erken bildirilmesi halinde, daha etkin ve donanımlı bir katılım sağlamak suretiyle, mesleki birliklerimizi kurumunuzla paylaşmaktan büyük bir mutluluk duyacağımızı bildirir, bu vesile ile çalışmalannızda kolaylıklar dilerim.

En içten sevgi ve saygılarımla,

**Uğur MUMAY
Yönetim Kurulu Başkanı**

**E K İ
Dezenfekstan sorun ve çözüm önerileri raporu (3 sayfa)**

FR.04.01.02

Rev.01

MARMARA SAĞLIK SEKTÖRÜ İŞADamlARI DERNEĞİ MASSİAD

RAPOR

16 Ekim 2009 tarihinde İstanbul Şişli Etfal Eğitim-Araştırma Hastanesi Toplantı Salonunda düzenlenen 'Dezenfeksiyon Çalıştayı' hakkında görüş ve önerileri aşağıda değerlendirmenize sunulmuştur.

1) RUHSATLANDIRMA SÜRECİ:

Alet Dezenfektanları -> Alet Dezenfektanları geçmiş yıllarda Sağlık Bakanlığının verdiği ruhsatna tabiiyken şu anda aynı gruptaki (93/42EEC) tıbbi cihazlar gibi CE mevzuat kapsamında ithal edilerek TİTUBB'ye kaydı olması halinde piyasaya arzı yapılabilmektedir. Ancak ruhsat uygulaması yürürlükten kaldırılmasına rağmen Bakanlığınızla bağlı bir çok hastane, hala bu ürünlerin ruhsata tabi olduğunu bilmemiş gibi, eski şartnamelarından dolayı pazara yeni giren alet dezenfektanlarının ruhsatının olmamasını kabul etmemektedirler. Bu durum bir uygulama hatası olduğu gibi bazen firmalar arasında haksızlığa yol açmaktadır.

Yer & Yüzey Dezenfektanları -> Alet dezenfektanları gibi CE mevzuatı kapsamında ithal edilerek veya üretilerek TİTUBB'ye kaydı olmaları yeterli olmakta iken yeniden ruhsata tabi edildiler. Bu ürünlerin alet dezenfektanlarından hiçbir farkı olmadığı düşünülmekte olup tüm Avrupa Ülkelerinde CE İşaretiyle diğer tüm tıbbi cihazlar gibi pazara sunulabilmektedirler. 2010 yılının Ocak ayında AB Biyosidal Yönetmeligi standlarında işlem görecek bu ürünlerle ilgili yönetmelik konusunda sektörle bilgi paylaşımında fayda görülmektedir.

Cilt & El Dezenfektanları -> Cilt (pazarda en çok %4 klorheksidin, %7.5 povidon iyot veya %10 povidon iyot içeriğine rastlanır) ve el (pazarda en çok alkollü sıvı veya jel dezenfektan, antimikrobiyal sabun, scrub) dezenfektanları ve antimikrobiyal yara dezenfektanları ara ürünler olarak ruhsata tabi olduğu bilinmektedir. Burada üretici ve ithalatçıların genel düşüncesi Cilt & El Dezenfektanları tanımı yerine Cilt & El Antibiotik tanımının kullanımının daha doğru bir tanımlama olacağı yönündedir.

Massiad GB/2222 yazının ekidir
Sayfa 1/3

2) SATINALMA SÜRECİ:

Sartnamelerin hazırlanması:

Sartnameler çok spesifik bir dille hazırlanmaktadır. İdarelere ve kullanıcılarla sartnamede yazılı özel maddeler soruluğu zaman ürünün sartnamesindeki detayları ne işe yaradığını bilmektedirler gözlemlenmektedir. Bunu öncelik için Avrupa'da ve/veya Amerika'da kabul edilmiş standartlardan ve kılavuzlardan yararlanılarak; hedeflenen mikroorganizmalar, etki süreleri, içeriğinde olması/olmaması gereken kimyasallar ile ilgili koşullar belirtilmelidir. Sartnamelerde galon/libre vs. ibareler yerine, lt./cc. gibi ibarelerin kullanılmasında fayda görülmektedir.

Miyad konusu:

Ürün İhtiyacı doğru belirlenmel, sartnamelerde 'miyadı yaklaşan ürün değiştirilir' gibi uygulamalardan kaçınmalıdır. Miyadı yaklaşan ürünlerin nötralize edilmeden imhasının oldukça zor olduğu bilinmektedir ve bunun aynı zamanda milli servet kaybı olduğu bilinmektedir.

Yardımcı Ürünler:

Dezenfektan atım ihalelerinde sartnamelerde bazı tamamlayıcı malzemeler 'ücretsiz olarak verilecektir' gibi ibareler yer almaktadır. Şayet bu ekipmanlara gerçekten ihtiyaç varsa onların ayrıca ihale edilmesi gerekmektedir. Bu konu suistimale çok açık bir konudur, aslıda idare ücretsiz diyerken ürünü bedava yediğini zannetsede bunlar bir maliyettir ve aslında fiyatın içindedir. Bu durum dürüst ve ilkel ticaret yapan meslektaşlarımız İçin haksızlık doğurmaktadır.

Ekonominik Ürün:

'En ucuz' kavramı Türkiye'de çok tartışılan bir konudur ve Türkiye'de hastanelerde yaşanan bütçe sıkıntısı herkes tarafından bilinmektedir. Burada konuya çok daha geniş açıdan yaklaşılması gerekmektedir.

Istatistiklere bakıldığından, ülkemizde en fazla kullanılan ilaçların antibiyotik türleri olduğunu görmek mümkündür. Eğer hastaneler, kaliteli dezenfeksiyon ürünlerini kullanıp, standart dezenfeksiyon protokollerini oluşturup bunları uygulararsa ülkemizdeki antibiyotik kullanımı azalabilecektir.

Kısaltıcı sartnamelerin aşağıdaki bilgilere göre basitçe hazırlanabileceğil düşünülmektedir.

- Etken madde (örneğin aldehitli, aldehitsiz, alkollü, klorheksidinli vs.) belirtilmelidir.
- Kabul edilebilir maksimum dezenfeksiyon etki süresi belirtilmelidir. Hangi virüslere karşı etki istediği belirtilmelidir.
- Kullanım alanları (plastik, metal, kauçuk dezenfeksiyonu; oral bölge, göz vs. gibi) belirtilmelidir.
- **MUTLAKA TEST RAPORLARI** veya VAH/DGHM/FDA sertifikaları istenmelidir.

Kullanıcı ehliyeti ve eğitim:

Dezenfektanları kullanan kişilerin bilgi ve eğitim konusundaki yetersizliği çok önemli bir sorundur. Bilgi eksikliğinden dolayı etken maddelerin birbirinden ayıratlamayı olması yanlış kullanım ve ciddi bir israf beraberinde getirmektedir.

Hastane Enfeksiyon Komitelerinin igerisinden Mirkrobiyoloji ve Kimya bilgisi olan bir üyenin veya bu konuya vakıt sorumlu bir hemşirenin mutlaka belirlenerek, 'HİYENİST' olarak adlandırılması, ayrıca bu personelin düzenli Bakanlık Eğitimine tabi olması önemlidir.

3) SONUC ve ÖNERİLERİMİZ:

- a) Dezenfektanlar konusunda standartlara uygun olarak üretilen veya İthal edilen tüm ürünlerin Ulusal bir standart içinde değerlendirilerek yerli/İthal ürünler arasındaki standart birliğinin oluşturulması gerekmektedir.
- b) Dezenfektanların ruhsatlandırılması çok uzun sürmektedir.T.C.Sağlık Bakanlığı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü, Avrupa Alman Dezenfeksiyon ve Hıjiyen Derneği'nin (DGHM; şimdî İsmi VAH olarak değiştirildi) sunduğu test raporlarını yeterli bulmadığı ve tüm ürünlerin mutlaka yeniden Türkiye'de test edilmesi istenmektedir. Bu süreç çok uzun bir süreç olduğu gibi, Türkiye'de bir çok laboratuvarın bu testleri yapacak donanıma sahip olmadığı bilinmektedir. Örneğin; bir dezenfektanın HIV virüsüne karşı etkinliğini ispatlamak için başvurduğunuz laboratuvarın elinde bu virüslerden yeterli miktarda olmas gerekmektedir ki testler yapılabılır. Bu virüslerin temin edilmesi çok ciddi maliyetlerdir.Bazı önemli Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji Bölümülarından alınan bilgilere göre Türkiye'de bu testleri yapabilecek bir kuruluş bulunmadığı belirtilmektedir.

Önerimiz, ruhsatlandırma sürecinde Avrupa'da (DGHM/VAH) ve Amerika'da (FDA) gibi kurumlarından onaylı sertifikalar sunulduğunda, İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü, Avrupa ve/veya Amerika'nın enstitülerinin "ethnilik" kriterlerini olduğu gibi kabul etmesi veya buradan gelen belgeleri olduğu gibi kabul etmesi yapılabilecek işbirliklerivie sağlanabilir. Yurticindeki üreticilerin ürünlerinin ruhsatlandırılması için de, yine yukarıda belirtilen kurumların dâvâya capında kullandıkları kriterlerin test edilmesi halinde bir standart ve hâdâniyet oluşturuyabilir.

- c)Dezenfektan üreticilerinin (yerli-yabancı) Üretim metodları ve Üretim yerine alt yeterlilikler mutlaka etkin denetlenmelidir.
- d)Sağlık Bakanlığı tarafından onaylanmış Dezenfektan Ürünlerinin içeriği,etken maddeleri vs içeren etiket bilgilerinin 'internet üzerinden' yayınlanması kullanıcılar/hastanelere doğru bir yön verecektir.
- e)Bakanlık nezdinde Ulusal Dezenfeksiyon Dairesi veya benzeri bir yapılanma (Hakem Komite) olarak kurulmalıdır.
- f)Alet Dezenfektanları-Yer Yüzey Dezenfektanları-El/Cilt Antiseptikleri konusunda Tıp Teknik Şartnameler rehberi hazırlanmalıdır.
- g) Bakanlık dezenfektanların ruhsatlandırılması,piyasaya arzu ve satılma süregelerinde belirlediği standartlar içerisinde referans kuruluşların verdikleri doğrulama belgelerini dikkate almmalıdır. Ancak tedarikçi firmalar tarafından rastgele seçilmiş kurum veya Üniversitelerden gelen raporlarda belirtilen testleri dikkate almamalıdır.
- h)Dezenfektanlar konusunda yaşanan dezenformasyonların giderilmesi, uygulama hatalarının bertaraf edilmesi için bu konuda bir GENELGE yayınlanmasında fayda görülmektedir.

Dezenfektan alım ihalelerinde şartnamelerde Ücretsiz olarak verilecektir ibaresi ile yardımcı ekipman istemi yapılması,şayet bu ekipmanlara ihtiyaç varsa onların ayrıca ihale edilmesi gerekmektedir. Suistimal edilmekte,bu işi dürüstçe yapan firmalar da haksız rekabete maruz bırakmaktadır.

Bilgilerinize sunar, iyi çalışmalar dileriz.
Saygılarımla 20.10.2009

Massaad GB/2222 yazının ekidir.
Sayfa 3/3